

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/215/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3711213698
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3711213698.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľky K. T., bytom Y. M., U. XXX, zastúpenej Mgr. Martinom Machajom, advokátom so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 47 proti odporcovi V. B., bytom F. XXX, zastúpenému JUDr. Stanislavom Rojkom, advokátom so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12, o zaplatenie 8.321,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 31.mája 2012, č. k. 5C/10/2012-94 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľka je **p o v i n n á** zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 293,60 eur do troch dní, k rukám JUDr. Stanislava Rojku, advokáta.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh. Navrhovateľka uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania vo výške 499 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.609,94 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Navrhovateľka uložil povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu trovy konania predadvokované štátom vo výške 91,28 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vychádzal zo zistenia, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.09.2011 odpredal odporca navrhovateľke motorové vozidlo Ford JA8 SPJA1Y 5A rok výroby 2010 za kúpnu cenu 7.500 eur. V čl. IV zmluvy odporca ako predávajúci vyhlásil, že vozidlo bolo používané, riadne udržiavané, má najazdených 16.600 km, je v dobrom stave a nemá žiadne vady. Vozidlo si navrhovateľka prevzala u odporcu v deň podpisu zmluvy. Dňa 17.10.2011 si navrhovateľka dala u znalca Ing. U. U. vypracovať znalecký posudok. Zo znaleckého posudku vyplýva, že ohliadka vozidla bola vykonaná dňa 18.10.2011 a bolo pri nej zistených niekoľko nedostatkov a závad, ktoré súvisia s rozsiahlym poškodením prednej časti vozidla, ku ktorému muselo dôjsť počas predchádzajúcej prevádzky vozidla. Vozidlo bolo následne opravené, pričom nebola v celom rozsahu dodržaná správna technológia opravy, čoho dôkazom sú viditeľné závady a stopy po neodbornej oprave. Podľa znalca sa predmetné vozidlo k dátumu ohliadky nenachádzalo v pôvodnom technickom stave ani v stave bez technických závad, naopak zistený technický stav jednoznačne dokazuje, že vozidlo bolo v minulosti neodborne opravené po havárii, pri ktorej došlo k rozsiahlemu poškodeniu prednej časti vozidla a zistené závady a nedostatky výrazne znižujú technickú aj všeobecnú hodnotu predmetného vozidla. Na základe tohto znaleckého posudku navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 20.10.2011 odstúpila od kúpnej zmluvy a vyzvala odporcu na úhradu sumy 8.321,60 eur v lehote 20 dní odo dňa doručenia výzvy s tým, že po uhradení danej čiastky bude odporcovi vydané motorové vozidlo. Uvedenú výzvu si odporca osobne prevzal dňa 25.10.2011. Svedok U. B., brat odporcu, uviedol, že záležitosti okolo predaja predmetného motorového vozidla sa odohrávali na jeho dvore a on sám sa tam pohyboval, keď bola navrhovateľka na skúšobnej jazde a tiež v čase, keď si bola vozidlo prevziať. Nevedel však uviesť, na čom konkrétne sa

účastníci dojednávajú. Taktiež sa nevedel vyjadriť koľko trvala skúšobná jazda, ale uviedol, že celkovo tam navrhovateľka so svojim priateľom bola asi pol hodiny. Uviedol, že podľa neho bolo vozidlo v dobrom technickom stave, sám sa bol na ňom previezť. Svedok U. M., priateľ navrhovateľky, uviedol, že sa s navrhovateľkou zúčastnil toho, keď od odporcu kupovala auto. Po tom ako na základe internetového inzerátu telefonovali s odporcom, išli k nemu na skúšobnú jazdu. Najskôr sa bola previezť navrhovateľka, pričom šoféroval odporca asi 150 metrov, potom išiel on asi 100 metrov keďže odporca tvrdil, že nemá papiere a benzín. Na otázku, či je auto v poriadku odporca odpovedal, že v je v 100 % stave, preto sa dohodli na kúpe s tým, že odporcovi dajú 1.000 eur a za dva týždne pri návrate z Nemecka, kde obaja s navrhovateľkou pracujú, si ho prídu vyzdvihnúť. Pokiaľ ide o prehliadku vozidla, uviedol, že pozerali interiér a vozidlo zvonku a aj keď zdvihli kapotu, on sa tomu nerozumie, takže nemohli vedieť, že brzdový valec je vtlačený dovnútra. Ďalej tvrdil, že navrhovateľka si auto vyzdvihla v sobotu v noci o pol druhej a hneď na druhý deň išiel s autom k svojmu kamarátovi, aby ho obzrel, tento zistil, že tečie olej a auto má odtrhnutý podvozok. Hneď teda volali odporcovi, že auto chcú vrátiť, na čo však on povedal, že peniaze už nemá a aby to navrhovateľka riešila súdnou cestou. Svedok poukázal tiež na to, že keď s autom odchádzali, nebolo vidieť, že tečie olej, avšak po prejení dlhšej trasy olej tiekol, asi preto, že to bolo len zasilikónované. Zo znaleckého posudku Ing. L. G., ktorého do konania pribral súd, bolo zistené, že v čase predaja, teda 26.09.2011 bolo vozidlo opravené po menšej dopravnej nehode na prednú časť vozidla, pričom oprava bola vykonaná ekonomicky veľmi úsporne, teda čiastočne s použitím iba najnutnejšie potrebných nových dielov ako sú vonkajšie panely karosérie a výbavy, opravou niektorých poškodených dielov zvarovaním, rovnáním, prelakovaním atď. Niektoré súčiastky, ktorých poškodenie je však iba estetické a neovplyvňuje ich funkčnosť vo vozidle neboli vymenené za nové vôbec alebo boli iba čiastočne zrepasované, Takto vykonanou opravou došlo potom aj k určitému trvalému zhoršeniu technického stavu - zníženiu technickej hodnoty niektorých skupín vozidla oproti stavu pred poškodením. V súčasnosti je podľa znalca nevyhnutne a okamžite potrebné vykonať iba jedinú opravu, a to odstránenie úniku oleja pretesnením motora, bez ktorej možno vozidlo prevádzkovať iba v rozpore s platnou legislatívou. Záverom znalec určil všeobecnú hodnotu motorového vozidla ku dňu jeho predaja, teda ku dňu 26.09.2011 na sumu 9.795 eur vrátane DPH a ku dňu 23.04.2012 na sumu 9.345 eur, na základe čoho skonštatoval, že navrhovateľkou vyplatená predajná cena 7.500 eur bola významne nižšia (o 23,4 %) oproti skutočnej všeobecnej hodnote daného vozidla, a to už po zohľadnení jeho znehodnotenia veľmi úsporne vykonanou opravou po predchádzajúcej havárii. Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej preukázané, že odporca nerozporoval, že vozidlo bolo jazdené a tvrdil, že navrhovateľku s jeho stavom riadne oboznámil a uviedol jej i tú skutočnosť, že vozidlo bolo havarované a tomu prispôbil i kúpnu cenu. Túto skutočnosť napokon potvrdil nielen znalecký posudok predložený v konaní navrhovateľkou, ale i znalecký posudok vypracovaný na základe uznesenia súdu Ing. G.. V oboch sa konštatuje, že vozidlo bolo opravované a v súčasnosti je potrebné vykonať na ňom jedinú opravu, a to odstránenie úniku oleja. Súd však nemal za preukázané, že vozidlo už v čase predaja malo vadu, ktorá ho robila neupotrebitelným, keďže navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala, že motorový olej z vozidla vytekal už v čase jeho predaja. Túto skutočnosť nepotvrdili ani svedkovia. Znalecký posudok, ktorý si dala navrhovateľka vypracovať bol podaný až takmer 20 dní po predaji vozidla, a teda k poškodeniu vozidla, pre ktoré navrhovateľka odstúpila od zmluvy mohlo dôjsť až po tom ako si ho navrhovateľka od odporcu prevzala. Súd v tejto súvislosti poukazuje i na tú skutočnosť, že vozidlo prešlo kontrolou STK, a teda bolo spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách. Ďalej súd mal za to, a to najmä s prihliadnutím na znalecký posudok Ing. G., že odporca na skutočnosť, že vozidlo bolo už opravované prihliadol a tomu prispôbil i kúpnu cenu, ktorá podľa znalca bola výrazne nižšia oproti skutočnej všeobecnej hodnote vozidla v čase predaja. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný, navrhovateľka nepreukázala, že v čase predaja malo vozidlo vadu, ktorá ho robila neupotrebitelným a ktorá ju oprávňovala od zmluvy odstúpiť a pokiaľ aj vozidlo malo iné vady, ktoré však neovplyvňovali funkčnosť vozidla, táto skutočnosť sa premietla do nižšej kúpnej ceny vozidla. Okrem toho súd poukázal na ďalší dôvod, pre ktorý bolo potrebné návrh navrhovateľky zamietnuť, a to skutočnosť, že jej návrh nezodpovedal § 457 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ navrhovateľka od zmluvy s odporcom odstúpila, zaniklo jej vlastnícke právo k predmetnému motorovému vozidlu a v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka medzi ňou a odporcom vznikol právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, obsahom ktorého je povinnosť účastníkov vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal, teda povinnosť navrhovateľky vrátiť odporcovi motorové vozidlo a povinnosť odporcu vrátiť navrhovateľke kúpnu cenu. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že navrhovateľka sa nemohla domáhať na súde vrátenia kúpnej ceny motorového vozidla bez toho, aby vo svojom návrhu vyjadrila vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností účastníkov. Súd tiež v súvislosti s touto skutočnosťou poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 26.2.2009, sp. zn. 3Cdo 115/2008.

Právne vec posúdil podľa § 457, § 597 ods. 1 a 2, § 598 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že odporca bol v konaní úspešný, prináleží mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. i náhrada trov konania vo výške 499 eur a náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 1.609,94 eur za 3 úkony právnej pomoci á 253,94 eur (§ 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. - prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odporu proti platobnému rozkazu, účasť na pojednávaní dňa 28.2.2012), 2 úkony právnej pomoci á 237,34 eur (§ 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. - účasť na pojednávaní dňa 20.3.2012 a dňa 22.5.2012), 1 úkon právnej pomoci á 59,34 eur (§ 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 5 písm. b/ vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. - účasť na pojednávaní dňa 31.5.2012, na ktorom došlo k vyhláseniu rozhodnutia), tomu zodpovedajúci režijný paušál 45,78 eur (6 úkonov á 7,63 eur) a 20 % DPH 268,32 eur. Vzhľadom na to, že ustanovenému znalcovi Ing. G. bola zo štátnych prostriedkov priznaná a vyplatená suma 91,28 eur, súd v zmysle § 148 ods. 1 O.s.p. zaviazal navrhovateľku podľa výsledku konania aj na zaplatenie týchto trov.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Dôvodila tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že použil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zistenia a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala, že od predmetnej kúpnej zmluvy neodstúpila z dôvodu, že vozidlo má vadu, ktorá ho robí neupotrebitelnou, ale z dôvodu, že predávajúci ju ubezpečil, že vec nemá žiadne vady, a toto ubezpečenie sa ukázalo nepravdivým /§597 ods. 2 Obč. zák./, z čoho vyplýva aj iná vada, ktorá sa v konaní prejavila znaleckým dokazovaním, pretože v tomto prípade nie je podstatná kúpna cena vozidla. Poukázala na obidva znalecké posudky, v ktorých sa znalci zhodli na tom, že vady vozidla vznikli po poškodení prednej časti vozidla, ku ktorému muselo dôjsť počas predchádzajúcej doby prevádzky vozidla, a je preto zrejmé, že vozidlo malo vady v čase jeho predaja. Zdôraznila, že výkon zádržného ani žiadneho iného práva nemôže byť základom pre právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, a preto odvolávanie sa na rozsudok NS SR 3Cdo 115/2008 považovala za irelevantné, pretože takéto rozhodnutie nie je, pre podstatný rozpor v skutkovom stave, aplikovateľné na prejednanú vec. Mala za to, že z výpovedí účastníkov a svedkov je zrejmé, že odporca úmyselne navrhovateľke zatajil skutočnosť, že vozidlo bolo havarované a neodborne opravované, čo viedlo k tomu, že vozidlo v čase predaja malo vady, pričom odporca navrhovateľku ubezpečil, že vozidlo nemá žiadne vady. Navrhla, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie, zaviazže odporcu na náhradu trov prvostupňového konania ako aj odvolacieho konania a k náhrade trov štátu. Uplatnila si trovy právneho zastúpenia za podané odvolanie vo výške 237,34 eur + 7,63 eur paušál.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení považoval odvolanie navrhovateľky za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil a navrhovateľku zaviazal k úhrade trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 293,96 eur /písomné vyjadrenie á 237,34 eur, režijný paušál 7,33 eur a 20% DPH 48,99 eur/. Zdôraznil, že v konaní nikdy neuvádzal, že predmetné vozidlo nemá žiadne vady, pretože už pri prvom kontakte so záujemcami uvádzal, že vozidlo je opravované, túto informáciu uviedol aj na telefonát p. M., ktorý sa zaujímal o vozidlo, a ktorý bol dvakrát pri vozidle na návšteve s navrhovateľkou, pričom si vozidlo obzreli a spoločne urobili skúšobnú jazdu. Kúpnu zmluvu podpisoval hlavne kvôli prevzatiu zálohy a všetky údaje do zmluvy vypisovala navrhovateľka, ktorá v súčasnosti zneužíva formuláciu zmluvy. Vozidlo predával z rodinných dôvodov a za cenu, ktorá bola o 1000 až 1 500 eur nižšia ako bola bežná cena obdobných vozidiel. Za správne považoval aj názor prvostupňového súdu, že navrhovateľka nemohla uplatňovať svoj nárok bez toho, aby vyjadrila viazanú podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, čo konštatoval aj NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 115/2008. Pokiaľ teda žalobca v petite žaloby vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov nevyjadří, je súd viazaný jeho žalobným návrhom a nemôže byť žaloba už z tohto dôvodu úspešná.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p./ a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Z uvedeného zákonného ustanovenia, ale aj zo súdnej praxe vyplýva, že ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka upravuje okrem spôsobu aj rozsah povinností účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy k vráteniu vzájomného plnenia, a uplatní sa v prípade, že na základe obojstranne zaväzujúcej zmluvy si obidve strany plnili. Typicky obojstranne zaväzujúcou zmluvou je kúpna zmluva, kde sú práva a povinnosti oboch účastníkov zmluvy vzájomne podmienené, a rovnako tak sú podmienené ich nároky na vrátenie už prijatých plnení, ak je ich zmluva neplatná alebo bola zrušená. Obidve zmluvné strany sú zároveň povinným i oprávneným z právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia získaného plnením podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy. Tento synalagmatický vzťah vyplýva priamo zo zákona.

Z uvedeného pre preskúmaný prípad potom plynie, že pokiaľ si účastníci plnili podľa kúpnej zmluvy zo dňa 26.09.2011 /navrhovateľka prevzala osobné motorové vozidlo zn. FORD FIESTA a odporca prevzal kúpnu cenu 7 500 eur/, vznikol medzi nimi synalagmatický záväzok zo zákona podľa § 457 Občianskeho zákonníka a obe strany boli povinné si toto plnenie vzájomne vrátiť, keďže navrhovateľka tvrdila, že od kúpnej zmluvy odstúpila /zmluva sa zrušila/ z dôvodov, že bola odporcom zabezpečená, že vozidlo nemá vady, a toto zabezpečenie sa stalo nepravdivým vzhľadom na znalecký posudok vyhotovený znalcom Ing. U. U..

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka v dôsledku odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 26.09.2011 sa žalobou domáhala proti odporcovi zaplata sumy 8 321,60 eur, čo predstavovalo zaplatenú kúpnu cenu a náklady spojené s vyhotovením znaleckého posudku, s prepisom vozidla, s poistením a s právnymi službami. Svoju žalobu nepodmienila aj vzájomným plnením a to vrátením osobného motorového vozidla odporcovi, nakoľko vozidlo sa nachádza u navrhovateľky. Už len z dôvodu, že navrhovateľkou navrhovaný žalobný petit neobsahuje vzájomné plnenie, t. j. synalagmatický záväzok podľa § 457 Občianskeho zákonníka, nebolo možné žalobe vyhovieť, a nebolo ani potrebné vo veci vykonávať dokazovanie na technický stav vozidla a na jeho cenu. Navrhovateľka by sa mohla domáhať vrátenia svojho samostatného plnenia, t. j. kúpnej ceny iba vtedy, ak by sama nemala povinnosť vrátiť odporcovi plnenie, t. j. osobné motorové vozidlo. Z obsahu spisu i z jej odvolania však jednoznačne vyplýva, že osobné motorové vozidlo odporcovi nevrátila. Za tohto stavu súd nemohol prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia.

Z uvedených dôvodov bolo odvolanie navrhovateľky neopodstatnené.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny /vrátane výrokov o trovách konania/ podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods., 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi priznal náhradu týchto trov predstavujúcich odmenu a náhradu za právne zastúpenie vychádzajúc z hodnoty sporu v odvolacom konaní vo výške 7 832,10 eur /v časti 489,50 bolo konanie zastavené na pojednávaní dňa 20.03.2012/ podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 2 a § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. za 1 úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k odvolaniu á 237,34 eur + 7,63 režijný paušál + 20% DPH zo sumy 244,97 eur, spolu 293,96 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.